

**PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADCTWA ZAWODOWEGO
W ZESPOLE SZKÓŁ IM. JANA PAWŁA II W SŁAWKOWIE
Rok szkolny 2020/2021**

1. Podstawa prawna :

Ustawa O systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku

Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku

Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018r w sprawie doradztwa zawodowego

Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013r w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017 r zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

2. Cel główny

Doradztwo zawodowe ma na celu prowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu wspieranie uczniów w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych ¹

W szkołach podstawowych działania z zakresu doradztwa zawodowego obejmują proorientację zawodową, mającą na celu wstępne zapoznanie się z zawodami oraz pobudzanie i rozwój zainteresowań oraz uzdolnień uczniów ²

¹ *Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018r w sprawie doradztwa zawodowego, §2 ust.1*

² *Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018r w sprawie doradztwa zawodowego, §2 ust.2*

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV jest zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień zawodowych.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej oraz szkołach ponadpodstawowych jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego, świadomego i samodzielnego planowania własnej kariery – wyboru kolejnego etapu edukacyjnego. Uwzględniając jednocześnie ich zainteresowania, uzdolnienia, predyspozycje zawodowe oraz informacje dotyczące systemu edukacyjnego i rynku pracy.³

3. Adresaci programu

Działania związane z doradztwem zawodowym kierowane są do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli

4. Działania związane z realizacją programu

4.1 Działania kierowane do uczniów :

- porady i konsultacje indywidualne
- na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych w klasach
- na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego w klasach 7 i 8 Szkoły Podstawowej
- prowadzenie zajęć grupowych o tematyce doradztwa zawodowego, wg potrzeb

³ Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018r w sprawie doradztwa zawodowego, §2 ust.3i 4

- prowadzenie działań związanych z poznawaniem własnych zasobów np. przygotowanie do konkursów, uroczystości szkolnych, imprez klasowych, działań na rzecz środowiska lokalnego
- prowadzenie spotkań grupowych związane z rozwojem zainteresowań uczniów
- organizacja spotkań z przedstawicielami zawodów
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowych przy pomocy strony internetowej szkoły

4.2 Działania kierowane do rodziców:

- organizacja prelekcji o tematyce doradztwa zawodowego
- konsultacje indywidualne dotyczące decyzji edukacyjno-zawodowych
- udostępnianie informacji dotyczących zagadnień edukacyjno-zawodowych na stronie internetowej szkoły
- włączenie rodziców w edukację zawodową na terenie szkoły

4.3 Działania kierowane do nauczycieli:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego
- prowadzenie lekcji otwartych
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji wspierających, tj. PUP, SZOZ,
- udostępnienie zasobów, materiałów z obszaru doradztwa zawodowego
- wsparcie realizacji zadań doradztwa zawodowego

5. Formy realizacji działań doradztwa zawodowego:

1. Zajęcia grupowe związane z doradztwem zawodowym, wynikające z ramowych planów nauczania
2. Podczas zajęć godzin wychowawczych związanych z doradztwem zawodowym wg potrzeb klasy tematyka lekcji do wyboru
3. W trakcie bieżącej pracy z uczniem w ramach treści realizowanych na poszczególnych zajęciach oraz oddziaływań wychowawczych
4. Prelekcji skierowanych do uczniów, rodziców, nauczycieli o tematyce zawodoznawczej
5. Indywidualnych porad i konsultacji dla uczniów, rodziców

6. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

W realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym na terenie szkoły biorą udział wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, nauczyciel bibliotekarz, specjaliści oraz osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna.

Zakres zadań:

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizacji doradztwa zawodowego w szkole;
- organizuje wspomaganie szkoły w realizowaniu zadań związanych z doradztwem zawodowym polegające na planowaniu i przeprowadzaniu działań mających na celu poprawę jakości pracy szkoły w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, w klasach 7 i 8 Szkoły Podstawowej
- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu WSDZ
- wspiera nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie WSDZ
- koordynuje działalności informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, w tym gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe
- prowadzi indywidualne konsultacje i porady dla uczniów, rodziców i nauczycieli
- organizuje współpracę z instytucjami wspierającymi szkołę tematyce zawodoznawstwa, np. PUP, SZOZ, ZHP
- współpracuje z dyrektorem szkoły w zakresie realizacji zadań z doradców zawodowego

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- diagnozują potrzeby zespołu klasowego w celu dostosowania realizowanych treści z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują treści z WSDZ na godzinach wychowawczych;
- w trakcie bieżącej pracy z uczniami zaznaczają związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;

- realizują na lekcjach godzin wychowawczych treści z wybranych zagadnień z doradztwa zawodowego zawartymi w WSDZ kierując się potrzebami danej grupy klasowej
- udzielają informacji dotyczących możliwości udzielania wsparcia w zakresie planowania kariery zawodowej ucznia,
- współpracują z rodzicami przekazując informację o funkcjonowaniu ucznia w szkole jego predyspozycjach oraz indywidualnych możliwościach oraz możliwościach wsparcia ze strony szkoły wyborów edukacyjno-zawodowych ucznia
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej

Nauczyciele, specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- w trakcie bieżącej pracy z uczniami zaznaczają związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami w zakresie realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach, olimpiadach
- wspomagają rozwój indywidualnych zainteresowań uczniów
- prowadzą zajęcia dodatkowe wspierające ucznia w rozwoju
- współpracują z doradcą zawodowym w realizacji działań związanych z WSDZ

7. Harmonogram pracy

Zaplanowany na rok 2020/2021 harmonogram pracy WSDZ obejmuje dwa obszary.

Część pierwsza to zajęcia realizowane z zespołem klasowym przez:

- wychowawców w ramach zajęć godzin wychowawczych, gdzie nauczyciel wychowawca dobiera sobie wg indywidualnych potrzeb klasy tematykę prowadzonych zajęć z poszczególnych treści programowych (klasy 1,2,3,4 Szkoły Podstawowej oraz I, II, III liceum Ogólnokształcącego)
- doradcę zawodowego (klasy 7 i 8 szkoły podstawowej), zgodnie z tematyką pracy na zajęciach doradztwa zawodowego

Część druga to obszar działania obejmujące uczniów, rodziców, nauczycieli realizowane w trakcie roku szkolnego z uwzględnieniem harmonogramu pracy szkoły w roku szkolnym 2020/2021

I. Proponowana tematyka zajęć lekcyjnych godzin wychowawczych i doradztwa zawodowego realizowanych w poszczególnych klasach

	KL	TREŚCI PROGRAMOWE	TEMATYKA ZAJĘĆ	FORMY REALIZACJI	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
SP	1, 2, 3,	Poznaję siebie	<ul style="list-style-type: none"> • Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania • Gala talentów – jesteśmy mistrzami • Brawo ja! – prezentacja własnych talentów • Słodka matematyka • Kto pierwszy na mecie - odnoszę sukcesy! • Śpiewać każdy może ! 	Zajęcia lekcyjne	Rok szkolny 2020/2021	Nauczyciele nauczania początkowego/ wychowawca
		Świat zawodów i rynek pracy	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego • Kto buduje dom? • Zawód moich rodziców • Miasteczko zawodów • Zawody dawnych czasów, czyli kim był mój dziadek ? • Astronauta czy listonosz ? zawód który obserwuję 			
		Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	<ul style="list-style-type: none"> • Miłośnik to ja i ty • Po co się uczę • Detektyw Głoska na tropie, czyli poszukuję, gdy nie wiem • Czego nauczyłem się od rodziców? • Skok przez płot, czyli jak zdobyć nowe umiejętności ? • Trudności z którymi się zmagam. 			
		Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> • Dziś Jaś – kim będzie Jan? • Zawody na celowniku • Jak zmieścić dzień w słoju? • Jutro pojedziemy daleko! • Kim chcieli być moi rodzice w przyszłości? • Wymarzę sobie zawód 			

4	Poznanie własnych zasobów	<ul style="list-style-type: none"> • Moje zainteresowanie i umiejętności • Wszyscy jesteśmy zdolni • Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej 		Zajęcia lekcyjne	Wychowawca
	Świat zawodów i rynek pracy	<ul style="list-style-type: none"> • Czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka ? • Rola pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą. 			
	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	<ul style="list-style-type: none"> • Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową? • Moja przyszłość edukacji no-zawodowa 			
	Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> • Kim będę w przyszłości ? • Zawody na celowniku 			
7,8	Poznanie własnych zasobów	Klasa 7	Klasa 8	Zajęcia lekcyjne z doradztwa zawodowego	Doradca Zawodowy
		<ul style="list-style-type: none"> • Wszyscy jesteśmy zdolni • Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej • Moje umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> • Moje umiejętności – moje sukcesy • Czy ja mogę być bohaterem 		
	Świat zawodów i rynek pracy	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętności a zawód • Czym się interesuję ? 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaję swoje aspirację • Marzenia do spełnienia 		
	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	<ul style="list-style-type: none"> • Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową? • Moja przyszłość edukacji no-zawodowa 	<ul style="list-style-type: none"> • Wolontariat wstępem do kariery • Moje zasoby a oczekiwania pracodawców • Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaj ofertę szkół ponadpodstawowych 		
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie	<ul style="list-style-type: none"> • Zawody w moim najbliższym otoczeniu • Od elektryka do 	<ul style="list-style-type: none"> • Wybieram zawód czy szkołę • Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie 			

		decyzji edukacyjno-zawodowych	kierownika • Kompetencje na rynku racy	• Praca jako wartość w życiu człowieka			
LO	I II III	Poznawanie własnych zasobów	• Sekretne składniki sukcesu – wiedza, umiejętności, kompetencje, kwalifikacje. • Jaki zawód dla geografa, fizyka, matematyka, filologa...? • Słoń w składzie porcelany, czy w ślepej strefie? • Patrzę w lustro i widzę, autoprezentacja	Godziny wychowawcze		Nauczyciel wychowawca	
		Świat zawodów i rynek pracy	• Wybieram zawód. Moja mapa zawodów • Zdrowie w pracy – zdrowa praca • Z zawodu jestem rzeźbiarzem w owocach i warzywach, czyli w jakich zawodach będziemy pracować w przyszłości • Mała firma, czyli jak zarządzać ludźmi?				
		Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	• Wiedza +umiejętności +kompetencje = sukces zawodowy • Kręte ścieżki uczenia się – umiejętności uczenia drogą do sukcesu edukacyjno-zawodowego • Dlaczego warto uczyć się przez całe życie ? • Gdzie szukać doświadczeń?				
		Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	• Zderzenie z rynkiem pracy nie musi boleć • Moje pierwsze doświadczenie zawodowe • Egzamin „z siebie – czyli jak zaprezentować się na rozmowie o pracę”? potrzebny nauczyciel j. angielskiego • Jak mnie widzą, tak mnie piszą – o autoprezentacji				

II. Działania z zakresu doradztwa zawodowego realizowane na terenie szkoły

	TREŚCI	TEMATYKA	KL	FORMY REALIZACJI	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
--	--------	----------	----	------------------	---------	----------------------

	Poznanie własnych zasobów, planowanie rozwoju edukacyjnego własnego dziecka	Prelekcja dla rodziców: Preferencje wyboru zawodu, czyli co należy brać pod uwagę planując przyszłość	Wszystkie klasy	Prelekcja	I semestr roku szkolnego 2020/2021	doradca zawodowy
	Poznanie własnych zasobów, Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Prelekcja dla uczniów: Harcerstwo początkiem drogi zawodowej	Wszystkie klasy	Prelekcja	II semestr roku szkolnego 2020/2021	Przedstawiciel ZHP
	Świat zawodów i rynek pracy	Zapoznanie ze specyfiką zawodów Prelekcja dla uczniów: 1. Specyfika pracy w Policji 2. Służba Pożarnicza, czyli co to znaczy być strażakiem.	Uczniowie klas: SP 7,8 LO I, II, III	Prelekcja	W trakcie dni otwartych szkoły	Nauczyciele prowadzący zajęcia z przedmiotów: • Prewencji policyjnej • Służba pożarnicza
	Świat zawodów i rynek pracy, Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Informacje dla rodziców, uczniów zamieszczone na stronie internetowej szkoły dotyczące doradztwa zawodowego	Rodzice/ uczniowie	Treści zamieszczone na stronie internetowej	rok szkolny 2020/2021	Doradca zawodowy

	Świat zawodów i rynek pracy,	Zajęcia lekcyjne – Przedsiębiorczość	LO I	treści podstawy programowej	rok szkolny 2020/2021	Nauczyciel prowadzący zajęcia
	Poznanie własnych zasobów, Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Prelekcja Wolontariat pierwszym doświadczeniem zawodowym	Uczniowie klas: SP 4,7,8 LO I, II, III	Prelekcja	W trakcie dni otwartych szkoły	Opiekun wolontariatu w szkole
	Świat zawodów i rynek pracy, Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Prelekcja przedstawicieli instytucji : 1. Powiatowy Urząd Pracy Będzin – aktualna sytuacja na rynku pracy 2. Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - jak stan zdrowia wpływa na wybór zawodu?	SP 7,8 LO I, II, III	Realizacja prelekcji uzależniona od możliwości danej instytucji	rok szkolny 2020/2021	Doradca zawodowy
	WDN, Zespół wychowawców	Samodoskonalenie warsztatu pracy wychowawcy poprzez omawianie tematyki realizowanej w ramach doradztwa zawodowego, wsparcie specjalistów: pedagog, psycholog, wymiana doświadczeń i pomocy merytorycznych przydatnych na zajęciach.	Wychowawcy wszystkich klas		Wg harmonogramu spotkań Zespołu Wychowawców	Nauczyciele
	Porady i konsultacje indywidualne	Poradnictwo z zakresu doradztwa zawodowego uwzględniające elementy samopoznania,	Uczniowie, rodzice	Porady/konsultacje indywidualne	Wg potrzeb indywidualnych z inicjatywy	Doradca zawodowy/

		planowania ścieżki kształcenia.			ucznia, rodzica, nauczyciela	Pedagog/ Psycholog
Włączenie rodziców działania z zakresu doradztwa zawodowego	<ul style="list-style-type: none"> • Przekazanie informacji o źródłach z których mogą skorzystać w planowaniu drogi edukacyjnej własnych dzieci, • Wg możliwości – prezentacja własnych doświadczeń zawodowych rodziców uczniów w ramach zajęć wewnątrzklasowych • Budowanie świadomości możliwości rozwoju własnego dziecka w ramach korzystania z oferty szkolnej i lokalnej (koła zainteresowań, projekty realizowane na terenie miasta, konkursy) 	Rodzice	Konsultacje indywidualne, wywiadówki	W bieżącej pracy	Wychowawcy klas	
Konsultacje dla rodziców	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie rodziców z działaniami w ramach doradztwa zawodowego, • wg indywidualnych potrzeb przekazanie informacji ucznia uzyskanych na podstawie obserwacji w bieżącej pracy z uczniem o predyspozycjach, mocnych i słabych stronach, zainteresowaniach oraz możliwościach ich rozwoju na terenie szkoły 	Rodzice	Konsultacje dla rodziców	Wg harmonogramu konsultacji i zebrań dla rodziców w roku szkolnym 2020/2021	Wszyscy nauczyciele i specjaliści	

	Zajęcia dodatkowe dla uczniów nauczania początkowego	Prezentacje wybranych zawodów realizowane w formach zajęć opiekuńczych	Uczniowie uczęszczający na zajęcia świetlicowe	Zajęcie opiekuńcze	rok szkolny 2020/2021	Wychowawcy świetlicy
--	--	--	--	--------------------	-----------------------	----------------------

8. Ewaluacja programu

Pod koniec roku szkolnego doradca zawodowy przeprowadza:

1. badania ankietowe wśród nauczycieli wychowawców dotyczące:

- realizacji treści tematów godzin wychowawczych
- potrzeb danej klasy pod względem doradztwa zawodowego (nie przyprowadza się w klasach programowo najwyższych)
- innych form realizowanych w ramach zadań WSDZ
- proponowanych przez wychowawców modyfikacji WSDZ

2. badania ankietowe dla uczniów wybranych klas w celu diagnozy zapotrzebowania uczniów na działania z zakresu doradztwa zawodowego.

3. Przeprowadza analizę dokumentacji doradcy zawodowego

Doradca zawodowy sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ na terenie szkoły, które jest przedstawione dyrektorowi szkoły oraz radzie pedagogicznej. Na podstawie przeprowadzonej ewaluacji sporządzane są wnioski które uwzględnia się w kolejnym programie WSDZ.

Opracowano przez: Pedagog i Kierownik Świetlicy Katarzynę Przybyłą i Psychologa Magdalenę Myge

